

Χαιρετισμός Δημάρχου Κυθρέας, δρα Πέτρου Καρεκλά, στην παρουσίαση του βιβλίου «Άπαντα τα Νομικά» του Αχιλλέα Κ. Αιμιλιανίδη, την Τρίτη 16 Μαΐου 2023, 6:30 μ.μ.

Αμφιθέατρο Unesco, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Δέχτηκα με ιδιαίτερη χαρά την πρόσκληση να χαιρετίσω την αποψινή εκδήλωση εις μνήμην του μακαριστού Αχιλλέα Κ. Αιμιλιανίδη, τόσο γιατί η έκδοση του συνόλου του νομικού του έργου τιμά τον νομικό κι επιστημονικό κόσμο της Κύπρου εν γένει, αλλά και γιατί υπενθυμίζει, σ' εμάς τους Κυθρεώτες, την πληθώρα προσωπικοτήτων από την εύανδρο κωμόπολή μας που υπηρέτησαν στους τομείς της εκπαίδευσης, της νομικής, της ιατρικής, των τεχνών και των γραμμάτων, αφήνοντας το αποτύπωμά τους στην ανάπτυξη κι ευημερία του τόπου μας στο σύνολό του.

Για την ιδιαίτερη σχέση του Αιμιλιανίδη με την Κυθρέα, όπου γεννήθηκε ο πατέρας του Κωνσταντίνος, λίγα γνωρίζουμε. Είναι όμως πολύ γνωστό ότι τη συλλογή διηγημάτων του «Παλιά Κύπρος» την ολοκληρώνει «εντοπισμένος» από τον Άγγλο Κυβερνήτη στην Κυθρέα το 1933, μετά από σύλληψη και εκτοπισμό του για 16 μήνες σε τουρκικό χωριό της Πάφου, ένεκα του ρόλου του στα Οκτωβριανά. Το τέταρτο από τα έντεκα διηγήματα που δημοσιεύονται στη συλλογή φέρει τον τίτλο «Το Μοναστήρι του Αρχαγγέλου» και πραγματεύεται τον θάνατο της αρχόντισσας Ακυλίνας Σμερλίνου Φλαγγή και το κτίσιμο του παρεκκλησιού του Αρχαγγέλου σε ύψωμα στον Άγιο Ανδρόνικο Κυθρέας (κοντά στο κύριο δημοτικό σχολείο της κωμόπολης, το γνωστό «της Τούμπας») όπου βρέθηκε στα τέλη του 19^{ου} αι. η επιτύμβια πλάκα της. Αποσπάσματα του κειμένου αναδημοσιεύτηκαν στον τόμο *Κυθρέα Χαρίεσσα* και στο περιοδικό *Ελεύθερη Κυθρέα*. Θα ήταν ωστόσο χρήσιμο ν' αναζητηθούν οι δεσμοί του συγγραφέα με την κωμόπολη, διάδοχο πόλη των Αρχαίων Χύτρων, σ' ολόκληρο το λογοτεχνικό του έργο, στο οποίο επιδόθηκε με αφοσίωση παράλληλα με την επαγγελματική του σταδιοδρομία.

Σκιαγραφώντας τώρα κάποιος τον νομικό Αιμιλιανίδη και διατρέχοντας τον πολυσέλιδο τόμο των Απάντων του, διαπιστώνει κατ' αρχάς την ευρυμάθεια και την επιστημοσύνη του, πλάι στη βαθιά φιλοπατρία κι αίσθηση του χρέους απέναντι στην ιστορία του τόπου του και του λαού του. Ενδεικτικό είναι εξάλλου το γεγονός ότι με το τέλος των αξιομνημόνευτων σπουδών του σε Ελλάδα και Ευρώπη, κι ενώ είναι ήδη συνδεδεμένος με διεθνείς νομικούς κύκλους και συμμετέχει σε μεγάλα ευρωπαϊκά συνέδρια, ο

Αιμιλιανίδης επιλέγει την εγκατάστασή του στη Λευκωσία, απ' όπου υπηρετεί ακούραστα την πατρίδα μέχρι το τέλος της ζωής του. Κατορθώνει έτσι πλάι στη δικηγορική του σταδιοδρομία να αναπτύξει σημαντική εθνική δράση, έντονη πολιτική και δημοσιογραφική παρουσία, αξιοσημείωτη προσφορά στα κοινά. Ενώ πέραν της επαγγελματικής του καταξίωσης διακρίνεται και στα γράμματα, όπου λαμβάνει πολλά διεθνή βραβεία.

Από ιστορικής πλευράς, ο τόμος αυτός αποτελεί πολύτιμη παρακαταθήκη και πηγή γνώσεων για πτυχές του δικαίου στην Κύπρο κατά τις περιόδους της Φραγκοκρατίας κι Ενετοκρατίας, της Τουρκοκρατίας και της Βρετανικής Κατοχής. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στη μελέτη του «Διομολογήσεις και προνόμια των αλλοδαπών εν Κύπρω» (Λευκωσία 1937) η ιστορική του αναδρομή άρχεται από τη Βυζαντινή Περίοδο, ενώ στη μελέτη του για την εξέλιξη της αυτοδιοίκησης στην Κύπρο (Λευκωσία 1967) ο γράφων αναζητά την πρωταρχική εμφάνιση της νομικής «κοινωνίας» στην Αρχαία Περίοδο. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει τη βαθιά του ανάγκη να κατανοήσει και να καταγράψει τα ιστορικά γενεσιουργά αίτια της καθιέρωσης διαφόρων θεσμών στην Κύπρο και διεθνώς, κάτι που καθιστά το έργο του χρήσιμο όχι μόνο στους νομικούς, αλλά και στους ιστορικούς και στους μελετητές της διεθνούς πολιτικής. Στέκομαι επίσης στην ποικιλία θεμάτων που τον απασχολούν, μερικά από τα οποία αγγίζουν βαθιά ανθρωπιστικά ζητήματα, όπως η γενοκτονία ως έγκλημα διεθνούς δικαίου, ενώ άλλα άπτονται μέχρι και της δικής μας επικαιρότητας, όπως η κυριαρχία στο διάστημα.

Αξιοσημείωτο είναι ακόμα ότι ο Αιμιλιανίδης, με την ευρύτητα πνεύματος που τον χαρακτήριζε, υποστήριξε σε άρθρο του, εν μέσω του ενωτικού αγώνα, τα δικαιώματα της τουρκικής μειονότητας στην Κύπρο. Χάρη στην ανακοίνωση - εισαγωγή του παρόντος τόμου - του αναπληρωτή καθηγητή Σύγχρονης Ιστορίας της Κύπρου φίλου Πέτρου Παπαπολυβίου, που έγινε στο πλαίσιο του Β' Επιστημονικού Συνεδρίου του Δήμου Κυθρέας και πρωτοδημοσιεύτηκε στα *Πρακτικά* του, μας είναι σήμερα γνωστές διάφορες άλλες πτυχές της συμμετοχής του στο εθνικό κίνημα, όπου θαυμάζει κανείς εκτός από τον ζήλο και την αγωνιστικότητά του, τον όγκο της αρθρογραφίας του σε κυπριακά, αθηναϊκά, ευρωπαϊκά και αμερικανικά φύλλα. Σταχυολογώ από τη συνεισφορά του στον Αγώνα την υπεράσπιση αγωνιστών της ΕΟΚΑ στα αποικιακά δικαστήρια, καθώς και την

εκλογή του ως μέλους της επιτροπής που εξέταζε παράπονα για την κατάφωρη παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κλείνοντας τον σύντομο αυτό χαιρετισμό, θα έλεγα ότι τα κείμενα του Αιμιλιανίδη αποπνέουν τη βαθιά πατριδογνωσία του, την αγάπη του για το ελληνικό έθνος αλλά ταυτόχρονα και τον σεβασμό του στον άνθρωπο, ανεξαρτήτως φυλής, πολιτικών ή θρησκευτικών πεποιθήσεων. Αποτελεί λοιπόν ορόσημο για τη βιβλιογραφία η συγκέντρωση του δημοσιευμένου νομικού του έργου στον παρόντα τόμο και συγχαίρω θερμά όσους εργάστηκαν για την υλοποίηση του όλου έργου. Εύχομαι το σπάνιο αυτό αποθησαύρισμα που φωτίζει μέρος μόνο της φυσιολογίας του κορυφαίου Κυθρεώτη διανοούμενου να ακολουθήσει πλήρης βιογράφησή του ή και μελέτες που ν' αναδεικνύουν την εξίσου πλούσια λογοτεχνική και δημοσιογραφική του δράση, καθώς και το ιστορικό και πολιτικό του έργο. Νιώθουμε περήφανοι γι' αυτόν τον πρόγονό μας με τις κυθρεώτικες ρίζες!

Ξανά συγχαρητήρια. Καλοτάξιδο!